

Наредба

за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 25.07.2007 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (обн., ДВ, бр. 67 от 2007 г., изм. и доп., бр. 60 от 2008 г., доп., бр. 39 от 2009 г., изм. и доп., бр. 89 от 2011 г., бр. 52 от 2015 г.)

§ 1. В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1;

2. Създава се ал. 2:

„(2) Изискванията на тази наредба се прилагат съответно и към кредитните институции по чл. 6, ал. 2 от ЗПФИ, които предоставят инвестиционни услуги и извършват инвестиционни дейности.”

§ 2. В чл. 6 думата „договор” се заменя с „трудов договор”.

§ 3. Член 11 се изменя така:

„Чл. 11. Задълженията по чл. 10 не се прилагат относно дялове и акции на колективни инвестиционни схеми в случаите, когато инвестиционният посредник предостави информацията, съдържаща се в проспекта съгласно чл. 69 от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на законите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (Директива 2009/65/ЕО) (ОВ, L 302832 от 17.11.2009 г.).”

§ 4. В чл. 13, ал. 1, т. 3 думите „за своя или за чужда сметка” се заличават.

§ 5. В чл. 18, ал. 2 думите „чл. 28 от Директива 85/611/ЕИО” се заменят с „чл. 69 от Директива 2009/65/ЕО”.

§ 6. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 накрая се допълва „и се публикуват на интернет страницата на инвестиционния посредник.”;

2. В ал. 4 думите „включително чрез предоставяне на прилаганите от посредника общи условия” се заличават;

3. Създава се ал. 5:

„(5) При сключване на договор инвестиционният посредник предоставя на клиента общите условия и тарифата, като клиентът удостоверява, че е запознат с тях и ги приема. Приетите общи условия и тарифа са неразделна част от договора, сключен между инвестиционния посредник и клиента. Всяка промяна в тарифата общите условия и/или тарифата има действие за клиента, само ако променените документи са му предоставени и същият е удостоверил, че е съгласен с тях.”.

§ 7. Член 23 се изменя така:

„Чл. 23. (1) Съдържанието на общите условия се определя в зависимост от услугите и дейностите, за които е получен лиценз, като в тях може да се съдържа информацията, която инвестиционният посредник трябва да предостави на непрофесионални клиенти съгласно изискванията на тази наредба. В тези случаи информацията се счита за представена, ако общите условия са приети от клиента по реда на чл. 22, ал. 5.

(2) Инвестиционният посредник включва в общите условия или в договора с клиента, когато не прилага общи условия, информация за начините за разумно и справедливо уреждане на споровете.

(3) В общите условия или в договора с клиента се посочват и редът, начините и сроковете за уреждане на отношенията с клиента при:

1. нареждане от клиента за изплащане на парични средства и/или финансови инструменти по време на действие на договора;

2. прекратяване на договорните правоотношения.

(4) В общите условия или в договора с клиента се включват и условията за прехвърляне на клиентските финансови инструменти в депозитарна институция, в съответствие с правилата на депозитарната институция, по подсметка на друго лице, посочено от клиента предварително или след прекратяване на договорните правоотношения в определен в общите условия или в договора срок, или по лична сметка на клиента, включително чрез откриване на нова сметка.”

§ 8. В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Клиентът, съответно неговият представител, подписва договора по ал. 1 в присъствието на лице по чл. 39, ал. 1 и ал. 2, след като бъде проверена самоличността на клиента или представителя му, освен ако договорът не се сключва по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис (ЗЕДЕП).

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Проверката на самоличността на клиента при сключване на договор чрез размяна на електронни изявления, подписани с електронен подпис, се извършва по реда на чл. 26а.”

3. В ал. 5 думите „чл. 39, ал. 1 се заменят с „чл. 39, ал. 1 и ал. 2”

4. В ал. 6 „думите „ако има такива” се заменят с „приети от клиента”.

§ 9. В чл. 25, ал. 2 се изменя така:

„(2) Инвестиционният посредник съхранява в своя архив декларацията и оригиналното пълномощно по ал. 1, съответно нотариално заверен препис от него. Ако пълномощното е с многократно действие, инвестиционният посредник съхранява копие от него, заверено от пълномощника и от лице от отдела за вътрешен контрол.”

§ 10. В чл. 26, ал. 1, думите „чл. 26б” се заличават.

§ 11. Чл. 26а се изменя така:

„Чл. 26а (1) Договорът по чл. 24, ал. 1 може да бъде сключен чрез размяна на електронни изявления, подписани с електронен подпис съгласно чл. 13 от ЗЕДЕП.

(2) В случаите по ал. 1 инвестиционният посредник проверява самоличността на клиента, съответно на неговия представител, чрез предоставени по реда на ал. 1:

1. копие от документ за самоличност, а за клиенти - юридически лица - и копие от документи за търговска регистрация, съдържащи данни за учредяването и представителството; и

2. данни от кредитна или дебитна карта на клиента или удостоверение за банкова сметка, издадени от кредитна институция, отговаряща на изискванията на ал. 11.

(3) Данните по ал. 2, т. 2 съдържат най-малко имената на титуляра на сметката и картата, номер, издател и дата на валидност на картата.

(4) Когато договорът по ал. 1 е сключен чрез квалифициран електронен подпис, ал. 2, т. 2 може да не се прилага.

(5) С оглед удостоверяване самоличността на клиента инвестиционният посредник може да изиска и допълнителни данни и/или документи.

(6) Лицето по чл. 39, ал. 1 и ал. 2 проверява дали са спазени изискванията по ал. 1-3.

(7) Инвестиционният посредник съхранява цялата документация и информация, свързана с електронното изявление по реда на чл. 74..

(8) Когато договърът по ал. 1 е сключен чрез квалифициран електронен подпис, чл. 24, ал. 5 не се прилага.

(9) Предоставянето на цялата необходима информация от клиента съобразно тази наредба, както и предоставянето на информация от клиента, необходима за извършването на оценка за подходяща услуга, може да бъде направено чрез електронно изявление, подписано от клиента с електронен подпис.

(10) Инвестиционният посредник приема декларации, изискуеми съгласно Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, подписани единствено саморъчно от клиента или чрез квалифициран електронен подпис.

(11) Кредитната или дебитна карта, както и удостоверението по ал. 2 трябва да е издадена от кредитна институция, получила лиценз в съответствие с чл. 8 от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на Директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.).

(12) Когато договърът не е сключен чрез използване на квалифициран електронен подпис, преводите на парични средства във връзка с получаване и предоставяне на инвестиционни и допълнителни услуги от клиента по сключен договор съгласно ал. 1 се правят само от и към платежна сметка, водена от банка (банкова сметка) по ал. 2, т. 2.

(13) Не се допуска сключване на договор по реда на този член чрез пълномощник.”

§ 12. Чл. 26б се отменя.

§ 13. В чл. 26в, ал. 1 думите „може да бъде” се заменят с „може да бъде”.

§ 14. В чл. 27 думите „26б” се заличават и се създава трето изречение: „Това ограничение не се прилага, когато нареждането се подава от управляващо дружество или от друг инвестиционен посредник.”

§ 15. В чл. 29 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 накрая се допълва: „като предприема необходимите действия за диверсифициране на средствата към лицата по чл. 34, ал. 3 ЗПФИ.”.

2. Ал. 5 се допълва с второ изречение, както следва: „В договора, сключен между инвестиционния посредник и лицето по чл. 34, ал. 3 ЗПФИ, изрично се посочва, че в откритата сметка се съхраняват клиентски парични средства и че тези средства не подлежат на запориране за задължения на инвестиционния посредник.”.

§ 16. В чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а/ Основният текст се изменя така:

„(1) Освен в случаите на управление на портфейл, Инвестиционният посредник

извършва сделки с финансови инструменти за сметка на клиенти, само въз основа на подадени от клиентите нареждания със следното минимално съдържание:

б/ Създават се точки 12 и 13:

„12. посочване дали нареждането е подадено в резултат на препоръка на инвестиционна консултация;

13. начин на подаване на нареждането.”

2. Алинея 3 се изменя така:

„Член 24, ал. 5 и чл. 25, ал. 2 се прилагат съответно.”.

§ 17. В чл. 39 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 3 се заличава;

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Инвестиционният посредник може да сключва договори по чл. 24, ал. 1 и да приема нареждания на клиенти и чрез управителите, изпълнителните членове на управителния орган или прокуристите на инвестиционния посредник.”

3. Досегашните ал. 2, 3 и 4 стават съответно 3, 4 и 5;

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „ал. 1” се заменят с „ал. 1 и ал. 2”;

5. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея думите „ал. 1” се заменят с „ал. 1 и ал. 2”

§ 18. В чл. 49, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Основният текст се изменя така:

„Инвестиционен посредник, който държи пари или финансови инструменти на клиент, му предоставя на траен носител поне веднъж годишно отчет със следното минимално съдържание, освен ако съдържанието на този отчет не е отразено в друг периодичен отчет до клиента.”

2. Създава се т. 4, както следва:

„4. заплатените от клиента такси и комисионни, включително и заплатените на инвестиционния посредник.”

§ 19. В чл. 56 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „чл. 39, ал. 1” се заменят с „чл. 39, ал. 1 и ал. 2”

2. В ал. 4 думите „чл. 39, ал. 1” се заменят с „чл. 39, ал. 1 и ал. 2”

§ 20. В чл. 76 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думата „Вътрешният” се заменя с „Отделът за вътрешен”;

2. В ал. 4 абревиатурата „КФН” се заличава;

3. В ал. 7 думата „договор” се заменя с „трудов договор”;

4. Алинея 8 се заличава.

§ 21. Създава се чл. 76а:

„Чл. 76а (1) Отделът за вътрешен контрол извършва обучение на служителите на инвестиционния посредник, което има за цел да повиши ефикасността при изпълнение на функциите им.

(2) Обучението се провежда най-малко три пъти годишно, а при необходимост се провежда и обучение в зависимост от конкретните нужди.

(3) Обучението следва постоянно да се доразвива, като се вземат предвид всички промени, в това число ново законодателство, стандарти или насоки, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) и компетентните органи, промени в бизнес модела на инвестиционния посредник.

(4) Отделът за вътрешен контрол периодично извършва оценка дали персоналят в областта на инвестиционните услуги и дейности е достатъчно добре осведомен и дали правилно прилага политиките и процедурите на инвестиционния посредник.

(5) Ръководителят на отдела за вътрешен контрол изготвя доклад за всяко проведено обучение, който се представя на управителния орган на дружеството, а при поискване и на заместник-председателя.

(6) Отделът за вътрешен контрол подпомага ежедневната дейност на персонала от оперативните звена и отговаря на въпроси, произтичащи от тази дейност.

(7) Ръководителят на отдела за вътрешен контрол извършва индивидуално обучение и инструктаж на всеки новоназначен служител на инвестиционния посредник и съставя документ, с който се удостоверява проведеното обучение.”

§ 22. Създава се чл. 77а:

„Чл. 77а (1) По изключение и в случаите, когато естеството, мащаба и сложността на дейността на инвестиционния посредник и вида и обхвата на извършваните от него инвестиционни услуги и дейности позволяват това, отделът за вътрешен контрол може да се състои от един служител.

(2) В случаите по ал. 1 служителът трябва да отговаря на изискванията по чл. 77, ал. 2 и да изпълнява задълженията на ръководителя на отдела за вътрешен контрол.

(3) Инвестиционният посредник подава мотивирано заявление до заместник-председателя отделът по вътрешен контрол да се състои от един служител, в което обосновава наличие на обстоятелствата по ал. 1 и 2 и прилага доказателства за това.

(4) Ако в едномесечен срок от подаване на заявлението заместник-председателят не издаде забрана отделът за вътрешен контрол на инвестиционния посредник да се състои от един служител, инвестиционният посредник може да извърши исканите промени по ал. 1.

(5) В случай, че заместник-председателят изиска допълнителни доказателства и информация относно обстоятелствата по ал. 1 и 2, срокът по ал. 4 спира да тече за времето на тяхното представяне, но за не повече от 14 дни.”

§ 23. В чл. 78 се създава ал. 6:

(6) Когато отделът за вътрешен контрол се състои от един служител, резултатите от извършените месечни проверки се обобщават в изготвен от него доклад.

§ 24. В чл. 79, ал. 3 думата „комисията” се заменя с „заместник-председателя”.

§ 25. В чл. 80 се създават алинеи 3, 4, 5 и 6:

„(3) Въз основа на приетите правила и процедури най-малко два пъти годишно, в срок до 31 януари и 31 юли, ръководителят на отдела за вътрешен контрол изготвя и представя на управителния орган писмен документ, в който се съдържа обоснована оценка за нивото на риска, на който е изложен инвестиционния посредник, от неспазване на нормативните изисквания. При изготвяне на оценката се вземат предвид инвестиционните услуги и дейности на инвестиционния посредник, както и видовете търгувани и разпространявани финансови инструменти.

(4) Ръководителят на отдела за вътрешен контрол разполага с цялата информация, необходима за изпълнение на изискванията по ал. 3. В случай че инвестиционният посредник откаже да предостави тази информация, ръководителят на отдела за вътрешен контрол незабавно уведомява заместник-председателя.

(5) Идентифицираните рискове следва да се преразглеждат два пъти годишно по реда на ал. 1, както и във всеки случай, когато е необходимо, за да се гарантира, че всички нови рискове се вземат предвид.

(6) Инвестиционният посредник следи стриктно за спазване на нормативните задължения от страна на ръководителя на отдела и при констатирано несъответствие информира заместник-председателя. Задължението за информиране на заместник-председателя следва да се изпълни в срок до първия работен ден на месеца и обхваща констатираните несъответствия през предходния месец. „

§ 26. Създава се чл. 80а:

„Чл. 80а (1) Въз основа на изготвената по реда на чл. 80 оценка на риска, ръководителят на отдела за вътрешен контрол изготвя и представя на управителния орган програма за мониторинг в срок до 15 февруари (когато оценката на риска е изготвена в срок до 31 януари), съответно 15 август (когато оценката на риска е изготвена в срок до 31 юли). В програмата се вземат предвид всички области, в които инвестиционният посредник извършва инвестиционни услуги и дейности. В програмата за мониторинг следва да бъдат установени приоритетите, определени чрез оценката на риска от неспазване на изискванията, което гарантира цялостен мониторинг на този риск.

(2) За резултатите от извършения мониторинг, в съответствие с програмата по ал. 1, ръководителят на отдела за вътрешен контрол изготвя и представя на управителния орган доклад в срок до 30 април, когато оценката на риска е изготвена в срок до 31 януари, и в срок до 31 октомври, когато оценката на риска е изготвена в срок до 31 юли. Инвестиционният посредник представя доклада по изречение първо на заместник-председателя в седемдневен срок от представянето на управителния орган.

(3) Докладът по предходната алинея обхваща:

1. описание на изпълнението и ефективността на цялостната среда за контрол на инвестиционните услуги и дейности;

2. обобщение на основните констатации от прегледа на политиките и процедурите;

3. обобщение на проверките на място или на документалните прегледи, извършени от отдела за вътрешен контрол, включително установените нарушения и пропуски в организацията и процесите по проверка на съответствието, въведени от инвестиционния посредник, и предприетите в резултат на това мерки;

4. всички рискове, идентифицирани в рамките на дейностите по мониторинг на отдела за вътрешен контрол;

5. съответните промени и новости в регулаторните изисквания през обхванатия в доклада период и мерките, които са предприети и следва да бъдат предприети, за да се гарантира спазване на променените изисквания (когато старшият ръководен състав не е бил предварително информиран за тях от други източници);

6. други важни въпроси, свързани със спазването на изискванията и възникнали след последния доклад;

7. съществената кореспонденция с компетентните органи (когато старшият ръководен състав не е бил предварително информиран за тях от други източници).”

§ 27. В чл. 82 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „на 6 месеца” се заменят с „годишно”;

2. В ал. 3 думите „с отдел” се заменят с „със звено”;

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Звено за управление на риска функционира в съответствие с чл. 17 от Наредба № 50 от 19.06.2015 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на

инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им (Обн., ДВ, бр. 52 от 10.07.2015 г.).”

4. В ал. 5 думата „отдел” се заменя с звено”.

5. В ал. 6 думата „отдел” се заменя с звено”.

§ 28. Наименованието на раздел IV се изменя така:

„Одитен комитет. Звено за вътрешен одит.”

§ 29. Чл. 83 се изменя така:

„Чл. 83. (1) Инвестиционният посредник, когато е приложимо и с оглед на естеството, мащаба и сложността на неговата дейност и вида и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности, създава и поддържа одитен комитет по чл. 40е от Закона за независимия финансов одит/ звено за вътрешен одит, което изпълнява функциите на одитен комитет по чл. 40е от Закона за независимия финансов одит, който проверява и оценява съответствието и ефективността на приетите от инвестиционния посредник вътрешни правила и създадените системи за вътрешна организация, вътрешен контрол, съхраняване и обработка на информацията, счетоводна отчетност и др.

(2) За лицата от одитния комитет/ звеното за вътрешен одит одитния комитет/ звеното за вътрешен одит се прилагат съответно изискванията по чл. 76, ал. 3 и чл. 77, ал. 3, а за ръководителя - изискванията по чл. 77, ал. 2.

(3) Одитният комитет/ звеното за вътрешен одит приема план за извършване на проверките по ал. 1 и осигурява спазването му.

(4) След извършване на проверка в съответствие с плана по ал. 3 ръководителят на одитния комитет/ звеното за вътрешен одит може да даде препоръки за отстраняване на констатираните непълноти и несъответствия. В случаите по предходното изречение одитният комитет/ звеното за вътрешен одит проверява предприятиите в съответствие с тях действия и приложените мерки и удостоверява изпълнението им.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г.) Одитният комитет/ звеното за вътрешен одит изготвя и представя на управителния орган, както и на контролния орган, ако има такъв, на инвестиционния посредник до 10-о число на месеца, следващ всяко шестмесечие, доклад за дейността на отдела, в който посочва констатираните непълноти и несъответствия, както и предприетите мерки за отстраняването им.

(6) Инвестиционният посредник може да не създава одитен комитет/звено за вътрешен одит, съответно той може да се състои само от едно лице, ако поддържането на такъв съгласно ал. 1 - 3 не съответства на естеството, мащаба и комплексността на дейността му и вида и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности.

(7) В случая по ал. 6 по искане на заместник-председателя инвестиционният посредник представя доказателства за наличието на условията по ал. 6. Заместник-председателят може да разпорежи на инвестиционния посредник да създаде одитен комитет, ако наличието на такъв е необходимо с оглед естеството, мащаба и комплексността на дейността на инвестиционния посредник и вида и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности.

(8) Управителният орган на инвестиционния посредник ежегодно в срок до 31 януари преглежда и оценява функционирането на одитния комитет, като приема съответни мерки при необходимост от подобряване на неговата дейност. Независимо от изискването по предходното изречение управителният орган приема съответни мерки за подобряване на вътрешния одит при констатиране на необходимост от това.”

§ 30. В чл. 83б се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст на ал. 1 след думите „инвестиционен посредник” се допълва „който е значим”;

2. В ал. 2:

а/ в т. 1 думата „директор” се заменя с „директорски длъжности”;

б/ в т. 2 думата „директор” се заменя с „директорски длъжности”;

3. Създава се ал. 6:

„(6) Ограниченията по ал. 1 и 2 не се прилагат в случаите, когато член на управителен или контролен орган на инвестиционен посредник е представител на държавата в управлението на инвестиционния посредник.”

§ 31. В чл. 85, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се изменя така:

„1. промяна на предмета на дейност, наименованието, седалището и адреса на управление, единния идентификационен код в регистър БУЛСТАТ или данъчния номер;”;

2. Точка 7 се изменя така:

„7. промяна на лице, на което е възложено управлението на дружеството, на лицата по чл. 39, ал. 1 и ал. 2, на инвестиционния консултант, на ръководителя и на служители от отдела за вътрешен контрол, от одитния комитет/ звеното за вътрешен одит и от звеното за управление на риска;

3. В т. 8 след думите „отнемане на лиценза за извършване на дейност” се добавя „поставяне под особен надзор”, а думата „регулирания” се заменя с „регулиран”;

§ 32. В чл. 89 след думите „чл. 127” се допълва „и чл. 127а”.

§ 33. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 12:

„12. Отдел за вътрешен контрол - звено в инвестиционен посредник, което отговаря за идентифицирането, оценяването, консултирането, наблюдението и докладването на риска от неспазване на изискванията от страна на инвестиционния посредник.”

§ 34. В § 3 от Преходните и заключителни разпоредби накрая се добавят думите „и на Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.)”

§ 35. В § 5 от Преходните и заключителни разпоредби думите „чл. 24, ал. 2 и 6” се заменят с „чл. 11а, ал. 2, чл. 24”.